

Рівень вищої освіти (перший (бакалаврський), другий (магістерський))	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна фахового вибору ОП
Курс	1-й курс
Семестр	2-й семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити / 120 годин
Мова викладання	Українська мова
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Навчальна дисципліна «Міждисциплінарні проблеми професійного відбору» належить до альтернативного вибіркового компоненту освітньо-професійної програми «Психологія екстремальних і кризових ситуацій» є практично-орієнтованою в питаннях комплексного підходу до проведення процедури професійного відбору кандидатів відповідно до відповідності їх індивідуальних особливостей вимогам професії
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Мета викладання навчальної дисципліни полягає у набутті професійних знань про принципи, форми та методи проведення профвідбору, опанування навичок проведення діагностично-оціночної роботи щодо профпридатності кандидатів, прогнозу їх професійної ефективності та надійності.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам можливість набути знання щодо процесу організації професійного відбору, його структури, видів, етапів, а також практичні навички організації та проведення професійного відбору, а саме: <ul style="list-style-type: none"> - складати та реалізовувати комплексний план проведення процедури професійного відбору з урахуванням специфіки його задач; - визначати критерії професійної придатності до конкретних професій, складати різні типи професіограм; - підбирати методи та психодіагностичний інструментарій, адекватний задачам профвідбору та специфіки професійної діяльності й визначати доцільність його застосування на різних етапах профвідбору; - грамотно застосовувати різні прийоми та форми проведення профвідбору; - забезпечувати ефективність діагностичної роботи з виявлення індивідуальних особливостей кандидатів на різних рівнях структури індивідуальності; - проводити бесіду з кандидатами з приводу їх особистих результатів профвідбору; - створювати план реалізації професійної адаптації профпридатних кандидатів з врахуванням їх здібностей та спрямованості; - проводити розвивальну, профілактичну та корекційну роботу з умовно-придатними кандидатами, відповідно до їх індивідуальних особливостей; - робити психологічний прогноз щодо найбільш ефективних шляхів професійної реалізації на основі потенціалу особистості; - застосувати отримані теоретичні знання та практичні навички при

	<p>проведенні наукового дослідження. Також опанування матеріалу даної дисципліни передбачає такі програмні результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – уміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів і методик; – узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки; – робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій; – доступно і аргументовано представляти результати досліджень у письмовій та усній формах, брати участь у фахових дискусіях; – оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації; – вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен набути:</p> <p><i>Інтегральну компетентність</i> Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог</p> <p><i>Загальні компетентності</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; – здатність проведення досліджень на відповідному рівні; – вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; – здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); – здатність діяти соціально відповідально та свідомо; – здатність розробляти проекти та управляти ними; – здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. <p><i>Фахові компетентності</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах; – здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості; – здатність обирати та застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та доказові методики та техніки практичної діяльності; – здатність здійснювати практичну діяльність з використанням науково-верифікованих методів та технік; – здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності; – здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями; – здатність активізувати психосоматичні ресурси особистості для її ефективного функціонування в екстремальних і кризових ситуаціях; – здатність науково аналізувати чинники, що визначають динаміку психічних і соціально-психологічних процесів в екстремальних і кризових ситуаціях та в постекстремальний період.
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1-го навчального модуля. Модуль №1 «Інтегративний підхід до організації та проведення професійного відбору» Тема 1. Сутність інтегративного принципу професійного відбору</p>

Науково-технічний прогрес і проблема оптимізації загальної та професійної підготовки. Кадрова політика як стратегія розвитку організацій. Актуальність професійного відбору в сучасних умовах. Принципи системного підходу при організації та проведенні профвідбору.

Тема 2. Професіографічний аналіз діяльності.

Психологічний аналіз професій. Вимоги професії до кандидатів. Професійно-важливі якості. Професіограма. Психограма. Принцип комплексності. Вимоги до фахівця в психограмі. Вивчення професій з позицій системного підходу.

Тема 3. Складові професійної придатності та їх характеристики.

Динамічні функціональні структури особистості. Основні показники професійної придатності. Біопсихосоціальна модель проведення процедури профвідбору. Взаємозв'язок параметрів біопсихосоціальної моделі та визначення пріоритетних компонентів індивідуальних характеристик відповідно до вимог професії.

Тема 4. Методичні прийоми та етапи психологічного обстеження кандидатів.

Діагностика позитивних та нейтральних якостей особистості щодо конкретних вимог професії. Медичний відбір. Відбір за рівнем фізичної підготовленості. Психофізіологічний відбір. Психологічний відбір. Соціально-психологічний відбір. Специфіка проведення та застосування методичного інструментарію при первинному та вторинному профвідборі.

Тема 5. Психофізіологічний відбір: задачі, принципи та методи діагностики .

Вплив нейродинамічних та психодинамічних параметрів індивіда на успішність виконання діяльності. Феномен загальних та парціальних властивостей нервових процесів та їх проекція у загальних та спеціальних здібностях людини. Функціональна асиметрія головного мозку та її вплив на когнітивні стилі та емоційно-вольову регуляцію. Прийоми та принципи діагностики нейродинамічних характеристик за допомогою апаратурних методів та психодіагностичних методик. Прогностична цінність психофізіологічних параметрів при первинному професійному відборі.

Тема 6. Психологічний відбір: задачі, принципи та методи діагностики .

Вплив змістових характеристик особистості на оволодіння професійними компетентностями та її надійність в професійній діяльності. Особливості діагностики особистісних характеристик кандидатів та їх прогностична цінність для процедури профвідбору. Динаміка та сталість психологічних параметрів людини та можливості розвитку професійно-важливих якостей в процесі професійної підготовки.

Тема 7. Оформлення результатів проведення профвідбору та експериментальна перевірка професійної придатності.

Документація профвідбору (резюме; апікаційний лист). Нормативно-правові документи, що регулюють контрольний етап профвідбору (Кодекс законів про працю України). Ступені професійної придатності. Абсолютність та відносність професійної придатності або непридатності. Експериментальна перевірка професійної придатності. Рекомендовані вимоги до персоналу, який проводить відбір

Тема 8. Професійний відбір персоналу в організаціях.

Зміст професійного психологічного відбору в організаціях різного профілю. Загальна модель організації професійно-психологічного відбору. Основні завдання, організація та проведення професійного психологічного відбору персоналу. Технологія найму кандидатів. Етапи роботи. Завдання для визначення потреби компанії в персоналі. Документи для формалізації процедури найму. Напрямки пошуку персоналу з використанням зовнішніх джерел. Рекрутингові та хедхантингові агентства. Методи оцінки компетенцій кандидатів на етапі найму.

	<p>Тема 9. Професійний відбір в професіях з особливими умовами діяльності</p> <p>Принципи профвідбору кандидатів в професіях з особливими умовами діяльності. Перелік професійно-необхідних якостей кандидатів в професіях з підвищеними ризиками і навантаженням. Психологічно-мотиваційна підготовка кандидатів перед проведенням психодіагностичних вимірювань. Процедура оголошення висновків комісії щодо профпридатності. Оцінка вірогідності розвитку професійно-важливих якостей в професіях з особливими умовами діяльності. Адаптивні можливості людини та проблема збереження психічного і фізичного здоров'я в умовах дії гострого та хронічного стресу.</p> <p>Тема 10. Психологічна експертиза сумісності членів малих груп.</p> <p>Умови ефективної взаємодії членів професійної команди. Види сумісності та чинники ефективності командної взаємодії. Залежність успішності спільної діяльності професійних команд від структури комунікації. Однорідність групи за соціально-психологічними параметрами як фактор ефективності її взаємодії. Стиль керівництва як фактор ефективності діяльності команди. Критерії ефективності командної взаємодії. Показники психологічної стабільності команди. Основні функції групи психологічного супроводу професійних команд.</p> <p>Види занять: лекції та практичні заняття.</p> <p>Методи навчання:</p> <p>При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:</p> <p>а) на лекційних заняттях: мультимедійні презентації, демонстрації, проблемно-орієнтовані задачі та проблемно-пошукові методи;</p> <p>б) на практичних заняттях: ситуаційні завдання, практичні вправи, психодіагностичні вимірювання, елементи тренінгових форм роботи та моделюючих ігор, виконання завдань в складі малих груп.</p> <p>Форми навчання: очна, заочна.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Дисципліна ґрунтується на знаннях про індивідуально-психологічні особливості, принципів психодіагностичної роботи психолога та основи психології праці, зокрема, професіях з особливими умовами діяльності.</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Набуті знання та професійні компетентності можуть бути застосовані при визначенні стратегії та тактичних прийомів профорієнтації, профконсультування, надання психологічного супроводу з питань професійної адаптації та реалізації потенціалу особистості в професійній діяльності.</p>
<p>Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ</p>	<p>Навчальна та наукова література:</p> <p><i>Базова література</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Корольчук М.С. Теорія і практика професійного психологічного відбору / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк // Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ніка-Центр, 2012. – 536 с. – Методи психодіагностики в системі професійного відбору. Методичний посібник / Автор-укладач: В.В. Синявський; укладачі: Скульська В.Є., Міропольська М.А., Ортікова Н.В. / Під заг. редакцією В.В. Синявського. – К.: ДЦЗ, 2006. – 241 с. – Професіограми і психограми професій : [метод. посіб.]. Кн. 9 / Держ. центр зайнятості, Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України [підгот. В. В. Синявський ; відп. за вип. В. Є. Скульська]. – К. : [б. в.], 2004. – 187 с. – Сечейко О.В. Диференціальна психологія. / Підручник./ О.В.Сечейко .— К.: НАУ, 2014. - 300 с. <p><i>Допоміжна література</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Барко В. І. Професійний відбір кадрів до органів внутрішніх справ

	<p>(психологічний аспект). Монографія. – К. : Ніка-Центр, 2002. – 296 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Гриньова М. В., Ткаченко А. В., Клименко Ю. О. Психологія професійної діяльності: Навчально-методичний посібник. – Полтава, 2009. – 56 с. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/2563/1/Тkachenko4.pdf – Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності / Підручник / М.С. Корольчук, – К.: Ніка-Центр, 2003. – 400 с. – Макаренко М. В. Основи професійного відбору військових спеціалістів та методики вивчення індивідуальних психофізіологічних відмінностей між людьми. – К.: «Черкаський ЦНТЕІ», 2006. – 395 с. – Професії майбутнього для України: наук.-практ. розробка / Л.М. Капченко, Н.В. Савченко, Л.Й. Літвінчук, О.В. Грамма. – К.: ІПК ДСЗУ, 2017. – 47 с. – Сечейко О.В. Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни "Диференціальна психологія" <p>https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/24523</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія 8а.909, проектор, екран, психологічний інструментарій для практичної роботи
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	диференційований залік
Кафедра	Кафедра управління людським фактором
Факультет	Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Викладач(і)	 <p>ПІБ Сечейко Олена Віталіївна Посада: доцент Вчене звання: доцент Науковий ступінь: канд. психол. наук Профайл викладача: Профіль Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=VKNI0bIAAAAJ Профіль ORCID: orcid.org/0000-0002-7140-8252 Профіль ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Olena_Secheiko Профіль на сайті НТБНАУ: http://www.lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=10618 Профіль у репозитарії НАУ (повний перелік праць): http://www.lib.nau.edu.ua/praci/10618secheyko.pdf Тел.: 406-68-04 E-mail: SecheykoE@nau.edu.ua Робоче місце: ауд.8.905</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Дисципліна є міждисциплінарною, прикладною і передбачає комплексний розгляд процедури проведення профвідбору на основі прогностичних критеріїв профпридатності на всіх рівнях індивідуальності, від нейродинамічного до соціального.
Лінк на дисципліну	